

Noi obligații ale prestatorilor de servicii de plata în legatura cu tranzacțiile comercianților online



1. Contextul European și național

În contextul creșterii comerțului electronic transfrontalier de bunuri și servicii către consumatori finali din statele membre ale Uniunii Europene, Directiva 2020/284 setează un nou instrument de control și combatere a fraudei transfrontaliere în domeniul taxei pe valoare adăugată (TVA). Directiva vizează comerțanții online, prin monitorizarea tranzacțiilor transfrontaliere intermediare de prestatorii de servicii de plata implicați în respectivele operațiuni.

Legea nr. 33/2024 pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal a intrat în vigoare în data de 8 martie 2024. Aceasta lege transpune Directiva 284/2020.

Printre modificările aduse Codului Fiscal se numără o nouă obligație de stocare și raportare impusă prestatorilor de servicii de plata implicați în plățile transfrontaliere dintre consumatori și comercianții europeni.

Datele respective sunt considerate deosebit de importante pentru combaterea fraudei în domeniul TVA. Aceste informații vor fi centralizate într-o bază de date europeană implementată prin Regulamentul 2020/283, numită Sistemul Electronic Central de Informații de Plata (CESOP). Aici vor fi stocate, agregate și comparate cu alte baze de date europene, iar toate informațiile din CESOP vor fi apoi puse la dispoziția experților antifraudă din statele membre prin intermediul unei rețele numite Eurofisc.

2. Sfera celor obligați, operațiunile vizate și condițiile specifice

Prestatorii de servicii de plata sunt obligați să pastreze evidențe detaliate ale beneficiarilor plăților și ale plăților în legatura cu serviciile de plata **transfrontaliere** oferite pentru a permite organelor fiscale competente să efectueze controale privind livrările de bunuri și prestarile de servicii care se consideră că au loc în România. Aceasta obligație se aplică pentru **fiecare trimestru calendaristic**, cu condiția ca prestator de servicii de plata să fi facilitat **peste 25 de plăți transfrontaliere** către același beneficiar al plăților în respectivul trimestru.

Aceasta obligație se aplica exclusiv serviciilor de plata prestate în cadrul **plăților transfrontaliere**, adică în cazul în care platitorul se afla într-un stat membru, iar beneficiarul plății se afla într-un alt stat membru sau o țară terță.

Nu toți prestatorii de servicii de plata și nu toate tipurile de servicii de plata prestate de aceștia fac obiectul acestei obligații. Definițiile utilizate sunt „împrumutate” din Legea nr. 209/2019 privind serviciile de plata și pentru modificarea unor acte normative, dar obligațiile de raportare nu vor viza furnizorii specializați în servicii de informare cu privire la conturi și nici instituțiile europene sau naționale, precum Banca Centrală Europeană, băncile centrale naționale și statele membre sau autoritățile regionale locale.

Mai mult, dintre activitățile ce reprezintă servicii de plata nu intra în sfera obligației de stocare și raportare serviciile de inițiere a plății, serviciile de informare cu privire la conturi și nici serviciile de depunerea/retragere de numerar într-un cont de plăți, aceste operațiuni nevizând o plată transfrontalieră.

3. Datele colectate și modalitățile de raportare

Evidențele pe care prestatorii de servicii de plata sunt obligați să le păstreze trebuie să conțină informații detaliate, printre care se numără:

- codul BIC sau orice alt cod de identificare comercială care identifică fără echivoc prestatorul de servicii de plata
- numele sau denumirea comercială a beneficiarului plății, astfel cum figurează în evidențele prestatorului de servicii de plata;
- dacă este disponibil, orice cod de înregistrare în scopuri de TVA sau alt cod fiscal național al beneficiarului plății;
- codul IBAN sau, în absența codului IBAN, orice alt identificator care identifică fără echivoc și furnizează locația beneficiarului plății;
- codul BIC sau orice alt cod de identificare comercială care identifică fără echivoc și furnizează locația prestatorului de servicii de plata care acționează în numele beneficiarului plății, în cazul în care beneficiarul primește fonduri fără să aibă un cont de plăți;
- dacă este disponibilă, adresa beneficiarului plății, astfel cum figurează în evidențele prestatorului de servicii de plata (printre altele, data, ora, valoarea, moneda plății sau a restituirii plății);
- detaliile privind orice plată transfrontalieră;
- detaliile privind orice restituire a unei plăți, astfel cum este identificată ca fiind legată de plățile transfrontaliere prevăzute la punctul de mai sus.

Aceste date trebuie să fie păstrate de prestatorii de servicii de plata în format electronic pentru o perioadă de trei ani calendaristici de la sfârșitul anului calendaristic al datei plății și trebuie puse la dispoziția organelor fiscale competente unui formular electronic standard (forma și modul de completare vor fi definite ulterior printr-un ordin al președintelui ANAF), până cel târziu la sfârșitul lunii care urmează după expirarea trimestrului calendaristic la care se referă informațiile. Astfel, pentru primul trimestru al anului 2024, obligația de raportare ar trebui îndeplinită până **pe 30 aprilie**, urmând ca în cursul anului celelalte termene de raportare să fie pe **31 iulie**, **31 octombrie**, respectiv **31 ianuarie**.

4. Recomandări, măsuri de conformare

Pentru a asigura conformarea cu noile prevederi legislative, prestatorii de servicii de plata vizați de acesta noua obligație ar trebui să:

- ~~XXXXXXXXXX~~ își revizuiască și actualizeze sistemele de evidență și raportare pentru a reflecta noile cerințe legale, cu atenție sporită pentru calculul numărului de plăți transfrontaliere pentru fiecare beneficiar și identificarea corectă a locației pentru catalogarea drept plată transfrontalieră;
- ~~XXXXXXXXXX~~ implementeze proceduri interne clare pentru colectarea, stocarea și punerea la dispoziție a datelor solicitate de organele fiscale;
- ~~XXXXXXXXXX~~ ofere training angajaților cu privire la noile obligații și proceduri;
- ~~XXXXXXXXXX~~ monitorizeze îndeaproape schimbările ulterioare ale legislației fiscale și să ajusteze în mod corespunzător practicile lor.